

عنوان مقاله:

اهداف ترکیه از پروژه گاپ و تاثیرات آن بر اقتصاد عراق

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات سیاسی بین النهرین، دوره 1، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

احمد جلوب بری - دانشجوی دکتری روابط بین الملل، گروه روابط بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران،

خلاصه مقاله:

در سال های اخیر مسئله کمبود آب در خاورمیانه پررنگ تر شده است و همین امر اهمیت رودخانه هایی مانند دجله و فرات را که از چندین کشور می گذرد بیشتر کرده است؛ به خصوص که کشورهای اطراف این رودخانه ها یعنی ترکیه، عراق و سوریه در چگونگی تقسیم آب هنوز به تفاهم نرسیده اند. ترکیه هر دو حوضه دجله و فرات را به عنوان حوضه رودخانه های فرامرزی واحد در نظر گرفت و شروع به احداث سد هایی تحت پروژه ای به نام «گاپ» کرد. امتناع ترکیه از پیروی از معاهدات جامعه ملل و سازمان ملل متحد از سال ۱۹۲۳ شروع شد و این کشور در حال برنامه ریزی برای مسدود کردن بیشتر آبی است که در طول تاریخ به سوریه و عراق سرازیر می شد. سد سازی های ترکیه در چند سال اخیر با شتاب بیشتری در حال اجراست. این امر کمبود آب دریافتی در کشورهای پایین دست مانند عراق را تشدید می کند. این موضوع برای کشوری مانند عراق که در حال بازسازی است و استقلال خود را دنبال می کند مشکلات داخلی و منطقه ای را می تواند سبب شود؛ به خصوص که بیشتر جمعیت عراق روستانشین است و زندگی روستایی نیز مستقیماً به وجود آب برای تولید کشاورزی وابسته است. بنابراین، لزوم شناخت ابعاد این پروژه ضروری جلوه می کند. همچنین با توجه به اهمیت مسئله کمبود آب و اینکه مسئله سد سازی می تواند بسیاری از موضوعات را در منطقه به هم پیوند بزند، این مقاله به روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از اسناد کتابخانه ای در نظر دارد تا به این سوال پاسخ دهد که ترکیه در احداث سد های پروژه گاپ چه اهدافی را دنبال کرده است؟ همچنین احداث این سدها از جنبه اقتصادی چه تاثیری بر عراق داشته است؟ در نتیجه این مقاله با استفاده از چارچوب نظریه «وابستگی متقابل» به اهداف اقتصادی و توسعه صنعتی، هژمونی خواهی و مسئله کردها در ترکیه می پردازد و اثرات منفی احداث سدها در امنیت غذایی و مهاجرت و کشاورزی در عراق را بررسی می کند.

کلمات کلیدی:

گاپ، ترکیه، عراق، اقتصاد، بحران آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1693028>

